

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Symbol kwalifikacji: **Z.05**
Wersja arkusza: **SG**

Z.05-SG-24.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2024

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Uczucie pełności w obrębie jamy brzusznej, wzmożone napięcie powłok brzusznych, okresowe bóle w nadbrzuszu, brak wypróżnienia, mogą świadczyć o dolegliwościach ze strony układu

- A. krążenia.
- B. moczowego.
- C. oddechowego.
- D. pokarmowego.

Zadanie 2.

Podopieczna powtarza nieustannie opinię, że jest szpiegowana przez mafię. Nie koryguje tych wypowiedzi pomimo sugestii opiekunki zaprzeczającej takiemu stanowi rzeczy. Zachowanie to wskazuje na występowanie u podopiecznej

- A. halucynacji wzrokowych.
- B. omamów imperatywnych.
- C. urojeń prześladowczych.
- D. urojeń nihilistycznych.

Zadanie 3.

Która informacja zawiera tylko opis warunków życia podopiecznej?

- A. W wyniku przebytego udaru mózgu podopieczna porusza się z wykorzystaniem balkonika, ma nietrzymanie moczu. W mieszkaniu znajduje się dużo mebli. Lubi czytać książki.
- B. Podopieczna porusza się po mieszkaniu korzystając z czwórnoga. W łazience brak jest uchwytów. Ma orzeczoną umiarkowaną stopień niepełnosprawności.
- C. Podopieczna mieszka w kamienicy czynszowej na pierwszym piętrze. W mieszkaniu brak jest bieżącej wody. Popsuła się lodówka.
- D. Podopieczna często ogląda telewizję. Odwiedza ją sąsiadka, która robi zakupy. W pomieszczeniach panuje bałagan.

Zadanie 4.

Który zestaw dokumentów może posłużyć do oceny sytuacji zdrowotnej podopiecznej?

- A. Skierowanie na leczenie sanatoryjne, recepty, zaświadczenie o zameldowaniu.
- B. Orzeczenie o niepełnosprawności, legitymacja rencisty, wyniki badań laboratoryjnych.
- C. Karta wypisowa ze szpitala, dowód osobisty, legitymacja emeryta, świadectwo pracy.
- D. Orzeczenie o niepełnosprawności, karta wypisowa ze szpitala, skierowanie na leczenie sanatoryjne.

Zadanie 5.

Wykorzystując skalę Lawtona można ocenić możliwości podopiecznej w zakresie samodzielnego

- A. wchodzenia i schodzenia po schodach.
- B. ubierania i rozbierania się.
- C. przygotowania posiłku.
- D. spożywania posiłku.

Zadanie 6.

Podopieczna zazwyczaj bywa smutna i przygnębiona. Wyraźnie ożywia się, gdy odwiedzają ją kuzynki lub sąsiadki. Zachowanie podopiecznej może świadczyć

- A. o problemach z wyrażaniem negatywnych uczuć.
- B. o niezaspokojonej potrzebie przynależności.
- C. o niezaspokojonej potrzebie samorealizacji.
- D. o problemach w sferze intelektualnej.

Zadanie 7.

Problemem podopiecznej, której wskaźnik masy ciała (BMI) wynosi 28, jest

- A. wygłodzenie.
- B. niedowaga.
- C. nadwaga.
- D. otyłość.

Zadanie 8.

Niesłyszący podopieczny będzie przede wszystkim potrzebował pomocy opiekunki

- A. w robieniu zakupów.
- B. w sprzątaniu mieszkania.
- C. w załatwianiu spraw urzędowych.
- D. w wykonywaniu czynności higienicznych.

Zadanie 9.

Problemem zdrowotnym dla podopiecznego z przerostem gruczołu krokowego jest przede wszystkim

- A. ból w dolnej części brzucha podczas oddawania moczu.
- B. ból w okolicy lędźwiowej podczas oddawania moczu.
- C. trudność z rozpoczęciem oddawania moczu.
- D. pieczenie podczas oddawania moczu.

Zadanie 10.

W celu umożliwienia samodzielnego ubierania się podopiecznej z chorobą Parkinsona, która ma trudności w zakresie czynności manipulacyjnych, należy zapewnić jej odzież zapinaną na

- A. zatrzaski.
- B. guziki.
- C. haftki.
- D. rzepy.

Zadanie 11.

W który zestaw powinna zaopatrzyć opiekunka podopieczną z zaawansowanym reumatoidalnym zapaleniem stawów rąk, aby ułatwić jej codzienne funkcjonowanie w środowisku domowym?

- A. Szczotka do włosów z grubym trzonkiem z regulowanym kątem ułożenia, zapinacz do guzików, chwytnak kuchenny, deska do krojenia z przyssawkami i barierkami.
- B. Spryskiwacz do kwiatów z atomizerem, jednorazowe kubki plastikowe, sztucze z pogrubionymi uchwytami, deska do krojenia z przyssawkami i barierkami.
- C. Szczotka do mycia pleców z możliwością regulowania kąta ułożenia, talerz z przyssawką, kuchenne rękawice gumowe, uchwyt do zakładania na kubek.
- D. Wyciskarka metalowa do cytryn, kubek z dwoma szerokimi uchwytami, jednorazowe talerze plastikowe, uchwyt do sztućców zapinany na rzepy.

Zadanie 12.

Kąpiel podopiecznej, która ma zmiany zwyrodnieniowe w obrębie stawu biodrowego i porusza się po pokoju z pomocą kuli łokciowa opiekunka powinna wykonywać

- A. pod prysznicem.
- B. w łózkowannie.
- C. w wannie.
- D. w łóżku.

Zadanie 13.

Przemieszczenie podopiecznej, z tetraplegią i nadwagą, z łóżka na wózek inwalidzki ułatwi opiekunce środowiskowej

- A. podnośnik nosidłowy.
- B. wsięgnik łóżkowy.
- C. podkład ślizgowy.
- D. krążek obrotowy.

Zadanie 14.

Która placówka dziennego wsparcia umożliwi 25-letniej podopiecznej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności intelektualnej rehabilitację zawodową i społeczną?

- A. Zakład opiekuńczo-leczniczy.
- B. Warsztat terapii zajęciowej.
- C. Dom pomocy społecznej.
- D. Świetlica środowiskowa.

Zadanie 15.

73-letnia podopieczna czuje się samotna. Które działanie, wykorzystując metodę organizacji środowiska, powinna zaplanować opiekunka w celu rozwiązania problemu podopiecznej?

- A. Udział podopiecznej w zajęciach środowiskowego domu samopomocy.
- B. Wspólne wyjście na wystawę malarstwa regionalnego artysty.
- C. Udział podopiecznej w spotkaniach klubu seniora.
- D. Wspólne spacerowanie z podopieczną.

Zadanie 16.

Opiekunka powinna poinformować podopieczną z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, będącą w trudnej sytuacji materialnej, że wniosek o dofinansowanie na zalecony jej przez lekarza turnus rehabilitacyjny powinna złożyć do

- A. regionalnego ośrodka polityki społecznej.
- B. powiatowego centrum pomocy rodzinie.
- C. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- D. Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zadanie 17.

Opiekunka wykonując higieniczną dezynfekcję rąk powinna pobrać preparat dezynfekcyjny na bazie alkoholu na

- A. mokre ręce i wcierać go w poszczególne części ręki przez 60 sekund.
- B. suche ręce i wcierać go w poszczególne części ręki przez 30 sekund.
- C. mokre ręce i wcierać go w poszczególne palce ręki przez 30 sekund.
- D. suche ręce i wcierać go w poszczególne palce ręki przez 60 sekund.

Zadanie 18.

Która grupa objawów świadczy o wystąpieniu śpiączki ketonowej u podopiecznej chorującej na cukrzycę typu 1?

- A. Zdezorientowanie co do czasu, uczucie głodu, bradykardia, suchość skóry.
- B. Utrata przytomności, drgawki, tachykardia, wysokie ciśnienie tętnicze krwi.
- C. Utrata przytomności, niskie ciśnienie tętnicze krwi, suchość jamy ustnej, zapach acetonu z ust.
- D. Zdezorientowanie co do własnej osoby, uczucie głodu, zlewne poty, oddech z zapachem acetonu.

Zadanie 19.

Charakterystycznymi objawami odwodnienia organizmu są:

- A. częste oddawanie moczu w nocy, wzmożony apetyt, suchość błon śluzowych jamy ustnej i języka, skóra ujęta w fałd i puszczone rozprostowuje się powoli.
- B. zmniejszona diureza, suchość błon śluzowych jamy ustnej i języka, wzmożone pragnienie, skóra ujęta w fałd i puszczone rozprostowuje się powoli.
- C. zmniejszona diureza, wzmożone pragnienie, bradykardia, skóra ujęta w fałd i puszczone rozprostowuje się szybko.
- D. częste oddawanie moczu w nocy, wzmożony apetyt, bradykardia, skóra ujęta w fałd i puszczone rozprostowuje się szybko.

Zadanie 20.

Zgodnie z procedurami udzielania pierwszej pomocy podczas oceny oddechu osobie nieprzytomnej leżącej na plecach opiekunka powinna:

- A. udrożnić drogi oddechowe, zbliżyć własny policzek i ucho do ust podopiecznej oraz obserwować ruchomość jej klatki piersiowej.
- B. pochylić się nad podopieczną, ocenić ruchomość klatki piersiowej podopiecznej poprzez ułożenie na niej własnej ręki.
- C. udrożnić drogi oddechowe, przystawić telefon komórkowy lub lusterko do ust podopiecznej.
- D. pochylić się nad podopieczną, przystawić lusterko do jamy nosowej podopiecznej.

Zadanie 21.

Opiekunka po wejściu do pokoju podopiecznej, ogrzewanego piecem węglowym, zauważyła siedzącą przy stole podopieczną, która skarży się na osłabienie, silny ból i zawroty głowy, nudności, zmniejszenie ostrości widzenia, szum w uszach. Udzielając pierwszej pomocy, opiekunka powinna w pierwszej kolejności

- A. wyprowadzić podopieczną z pomieszczenia i ułożyć ją w pozycji płaskiej.
- B. ułożyć podopieczną w pozycji bezpiecznej i okryć ją kocem termicznym.
- C. otworzyć okno i wyprowadzić podopieczną z pomieszczenia.
- D. otworzyć okno i okryć podopieczną kocem termicznym.

Zadanie 22.

Właściwa kolejność czynności podczas zakładania koszuli nocnej podopiecznej z niedowładem połowicznym lewostronnym to:

- A. przełożenie koszuli przez głowę -> włożenie rękawa prawego i rękawa lewego jednocześnie.
- B. przełożenie koszuli przez głowę -> włożenie rękawa prawego -> włożenie rękawa lewego.
- C. włożenie rękawa lewego -> przełożenie koszuli przez głowę -> włożenie rękawa prawego.
- D. włożenie rękawa prawego -> przełożenie koszuli przez głowę -> włożenie rękawa lewego.

Zadanie 23.

Opiekunka środowiskowa ma za zadanie samodzielne umycie głowy leżącej podopiecznej ze zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa szyjnego. W tym celu powinna ustawić na zabezpieczonym przed zalaniem łóżku

- A. plastikową miskę.
- B. plastikowe wiadro.
- C. emaliowaną miskę.
- D. wanienkę pneumatyczną.

Zadanie 24.

Które worki stomijne jednoczęściowe należy stosować podopiecznej, która ma wyłonioną kolostomię i oddaje dużą ilość gazów?

- A. Otwarte z kranikiem.
- B. Zamknięte bez filtra.
- C. Zamknięte z filtrem.
- D. Otwarte z zapinką.

Zadanie 25.

Opiekunka zdjęła założony wcześniej czepiec przeciw wszawicy, umyła włosy podopiecznej. Bezpośrednio po spłukaniu włosów wodą z octem opiekunka do ich szesania powinna użyć

- A. grzebienia gęstego.
- B. grzebienia rzadkiego.
- C. szczotki z włosia kozy.
- D. szczotki z włosia dzika.

Zadanie 26.

Przed rozpoczęciem mycia głowy podopiecznej leżącej w łóżku, opiekunka powinna w pierwszej kolejności

- A. poinformować podopieczną o planowanym myciu głowy i uzyskać zgodę na wykonanie czynności.
- B. założyć jednorazowe rękawiczki i wyjąć poduszkę spod głowy podopiecznej.
- C. przygotować zestaw do mycia głowy i sprawdzić temperaturę wody.
- D. założyć jednorazowy fartuch ochronny i obniżyć wezglowie łóżka.

Zadanie 27.

W ramach profilaktyki przeciwoleżynowej u podopiecznego całkowicie unieruchomionego w łóżku, należy w ciągu dnia zmieniać jego pozycję ciała co najmniej

- A. co 2 godziny.
- B. co 4 godziny.
- C. co 6 godzin.
- D. co 8 godzin.

Zadanie 28.

Które udogodnienia należy zastosować w profilaktyce przeciwoleżynowej dla podopiecznej, która nie posiada materaca zmiennociśnieniowego?

- A. Kółka z gumy pod pośladki i pod głowę.
- B. Krążki z waty pod łokcie i pod pięty.
- C. Ochraniacze na łokcie i na pięty.
- D. Wałki pod uda i pod kolana.

Zadanie 29.

Zasadniczym działaniem opiekunki w pielęgnowaniu otyłej podopiecznej ze skłonnością do odparzeń powinno być

- A. zakładanie podopiecznej elastycznych skarpet i stosowanie poliestrowej bielizny pościelowej.
- B. dokładne mycie i utrzymywanie w ciepłe skóry, szczególnie pod piersiami.
- C. dokładne mycie i osuszanie skóry, szczególnie w fałdach skórnych.
- D. zakładanie podopiecznej obcisłej i elastycznej bielizny osobistej.

Zadanie 30.

Który środek przeciwzapalny działa jako ciepło suche o działaniu miejscowym?

- A. Kataplazm z ziemniaków o temperaturze 60°C.
- B. Termofofor z wodą o temperaturze 60°C.
- C. Kąpiel nasiadowa.
- D. Okład ciepły.

Zadanie 31.

Zmiana okładu wysychającego (zimnego) powinna być wykonana po

- A. 0,5-1 godzinie.
- B. 2-3 godzinach.
- C. 4-5 godzinach.
- D. 6-8 godzinach.

Zadanie 32.

Jak należy ułożyć podopieczną praworęczną, aby mogła samodzielnie zaaplikować sobie lek w postaci czopka?

- A. W pozycji płaskiej na plecach, ugiąć prawą kończynę dolną podopiecznej w stawie kolanowym.
- B. Na prawym boku, ugiąć lewą kończynę dolną podopiecznej w stawie kolanowym i biodrowym.
- C. Na lewym boku, ugiąć prawą kończynę dolną podopiecznej w stawie kolanowym i biodrowym.
- D. W pozycji płaskiej na plecach, ugiąć lewą kończynę dolną podopiecznej w stawie kolanowym.

Zadanie 33.

Podopieczny utrzymuje się z renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i spełnia kryterium dochodowe. Jego mieszkanie jest skromnie wyposażone i wymaga remontu. Które z wymienionych działań należy podjąć w pierwszej kolejności?

- A. Zapewnienie wsparcia psychologicznego.
- B. Pomoc w wystąpieniu o zasiłek celowy.
- C. Pomoc w czynnościach domowych.
- D. Zapewnienie opieki zdrowotnej.

Zadanie 34.

Opiekunka przygotowując osobę podopieczną do samoopieki oraz prowadzenia zdrowego stylu życia, w pierwszej kolejności powinna określić

- A. czas przygotowania podopiecznej do samoopieki.
- B. umiejętności lub wiedzę, które ma opanować podopieczna.
- C. metody edukacyjne, które będą niezbędne w pracy z podopieczną.
- D. środki dydaktyczne lub przybory, które będą niezbędne w pracy z podopieczną.

Zadanie 35.

Przygotowując do samoopieki podopieczną z niedawno wyłoniłą kolostomią, opiekunka powinna zaproponować, aby w swoim życiu wprowadziła zmiany dotyczące przede wszystkim sposobu

- A. odżywiania.
- B. ubierania się.
- C. wypoczynku.
- D. przemieszczania się.

Zadanie 36.

Podopieczna od lekarza endokrynologa otrzymała zalecenie stosowania diety bez glutenu. Opiekunka powinna wyeliminować z podawania podopiecznej produktów z mąki

- A. ryżowej.
- B. pszennej.
- C. gryczanej.
- D. kukurydzianej.

Zadanie 37.

W celu uzyskania dofinansowania do zakupu środka pomocniczego – wózka inwalidzkiego, osoba posiadająca orzeczenie o stopniu niepełnosprawności powinna złożyć wniosek do

- A. powiatowego urzędu pracy.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. powiatowego centrum pomocy rodzinie.
- D. regionalnego ośrodka polityki społecznej.

Zadanie 38.

Pani Janina pasjonuje się historią i podróżami. Od kilku lat choruje na stwardnienie rozsiane i cierpi z powodu niemożności realizacji swoich zainteresowań. W celu aktywizacji podopiecznej i realizacji jej zainteresowań najważniejsze będzie, jeżeli opiekunka środowiskowa zaproponuje podopiecznej

- A. muzykoterapię.
- B. choreoterapię.
- C. biblioterapię.
- D. ergoterapię.

Zadanie 39.

Które formy aktywności ruchowej powinna zaproponować opiekunka środowiskowa podopiecznemu po przebytym miesiąc temu niepowikłanym zawale mięśnia sercowego?

- A. Spacer, gimnastykę poranną.
- B. Wycieczki rowerowe, bieganie.
- C. Gimnastykę oddechową, marszobieg.
- D. Ćwiczenia fizyczne na siłowni, nordic walking.

Zadanie 40.

Opiekunka środowiskowa planując zajęcia z zakresu hafciarstwa, powinna przygotować igłę oraz

- A. płótno, sztalugi, mulinę.
- B. kątownik, mulinę, płótno.
- C. tamborek, kordonek, płótno.
- D. szydełko, włóczkę, tamborek.